

13 april 2025

"Vader, vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen."

Lukas 23:34

De film *The Italian Job* begint in het prachtige Venetië. Een groep slimme criminelen pleegt een grote roof. Maar dan keert één van hen zich tegen de groep, schiet de leider dood en steelt de buit. Hij leidt een luxe leven, maar na een jaar komt de rest van de groep in actie om revanche te nemen. Dit verlangen naar wraak is iets dat ons allemaal aanspreekt, en de film speelt hier perfect op in, met als bonus de iconische Mini Coopers.

Overall kom je wraak tegen. Ook in de Bijbel. Er bestaan zelfs wraakpsalmen. Wraak voelt eerlijk. Vergeving voelt oneerlijk. De verloren zoon verspillt zijn erfenis, maar als hij terugkomt, wordt hij met open armen ontvangen door zijn vader. Wij voelen mee met de oudere broer. Zoveel oneerlijkheid in één huis... Vergeving voelt oneerlijk, te gemakkelijk, en is juist daarom zo moeilijk. Het druist in tegen alles wat in ons is.

Jezus bidt.

"Vader, vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen."

Dit gebed had bijna niet in de Bijbel gestaan. Vroeger werden teksten met de hand overgeschreven, en een aantal overschrijvers liet dit gebed weg. We gaan toch niet geloven dat Jezus bidt voor de Joden? Of: we gaan toch niet geloven dat iemand onder deze omstandigheden ooit om vergeving zou bidden? Een uitlegger schrijft dat Jezus alleen bidt voor de soldaten. Een ander schrijft dat Jezus zijn moordenaars vergeving gunt, maar dat ze er dan wel zelf om moeten vragen. Dus, als je moeite hebt met vergeving - je bent niet de enige...

Als de daders hadden geweten wat ze deden, zouden ze inderdaad wel om vergeving gevraagd hebben. Maar ze weten het niet! En, maakt dat hun misdaad minder erg? Of is dat juist vreselijk: dat je blijkbaar het leven van iemand kapot kunt maken en daarna doodgemoedereerd verder gaan...? Ze verdelen de kleren van Jezus. Hoe afgestompt kun je zijn?

"Wir haben es nicht gewusst!" zeiden veel Duitsers na de oorlog. Maar waarom wist Dietrich Bonhoeffer het dan wel?

De mensen bij het kruis hadden kunnen bedenken dat Jezus alleen maar goed gedaan had. Zo'n mens ga je niet kruisigen!

Jezus bidt. Let wel, Hij praat niet rechtstreeks tegen de mensen die Hem pijn doen. (Want zij weten toch niet wat ze doen...)

Jezus bidt. Hij zegt niet: Ik vergeef. Hij vraagt of zijn Vader dat wil doen. Wil dat misschien ook zeggen dat Hij zijn Vader nodig heeft bij de vergeving?

Bidden om vergeving is niet gemakkelijk wegpoetsen wat er gebeurd is. Het is integendeel aangeven dat het gebeurde zó erg is, dat daar vergeving bij moet komen kijken. Bij Jezus is het niet zand erover, maar bloed erover.

Zoals Jezus bidt had geen mens ooit gebeden. Het is alsof Hij iets over wraakgedachten en wraakpsalmen heen bidt.

Goed. Nou ja, absurd. Wat Jezus daar bad. Hoe kan een mens Hem dat ooit nadoen?

Wij zijn Jezus niet. Sterker nog, hebben wij niet allemaal nodig dat Hij bidt om vergeving voor ons? Bidt Hij aan het kruis niet ook voor mij?

Als ik dat ga zien, kom ik dicht bij Hem. Dan hoeft Hij niet langer te zeggen dat ik niet weet wat ik doe... Misschien landt het wonder van vergeving dan zo diep in mij, dat het mij eigen wordt, dat het door mij heen kan gaan werken.

Stefanus is het gelukt om voor zijn moordenaars (waaronder Saulus – Paulus) precies te bidden wat Jezus bad (Handelingen 7).

Suggesties voor een gesprek.

1. Wat voelt lekkerder: wraak of vergeving?
 2. Jezus richt zich niet rechtstreeks tot de daders. Bespreek de redenen die Hij hiervoor gehad kan hebben (zie hierboven). Wat heb jij hieraan?
 3. Door te vergeven neem je het kwaad van de dader in je op, zodat het niet verder kan gaan.' (Tolstoj) Wat vind je hiervan? Wat zou dit 'opnemen' concreet kunnen betekenen voor jou als slachtoffer?
 4. In het N.T. gaat het soms ook over wraak. (zie Romeinen 12:19 of Openbaring 6). Hoe moet je dat duiden?
 5. Wat weet je van de Waarheids- en Verzoeningscommissie in Zuid-Afrika? Wat vind je ervan?
 6. Wat heb jij persoonlijk aan dit gebed van Jezus? Op welke vragen geeft het misschien een antwoord? En welke vragen roept het wellicht juist in je op?
-